

Dornhelm Eugen

(1882, Bratislava – 1968, Viena)

Fabricant și comerciant de textile

S-a stabilit în Timișoara în anul 1910. Rămas orfan la vârsta de 13 ani, Eugen a trebuit să renunțe la studii, angajându-se la o firmă renumită de textile din Bratislava. În 1929, anul crizei financiare, când statul român a decis să șteargă datoriile firmelor către societățile străine, Eugen Dornhelm și-a achitat totuși datoriile. Ca recompensă, o firmă de textile din Manchester i-a acordat exclusivitatea comercializării stofelor, iar E. Dornhelm a distribuit marfa în magazine din Timișoara și alte orașe din Banat. Pe lângă o croitorie pentru dame (Eugen Dornhelm & Iosif Heves), primul său mare magazin de textile a fost pe Bd. Regele Ferdinand (actuala Piața Victoriei), Timișoara.

Problemele încep odată cu apariția legislației antievreiești și demararea procesului de „românizare”. Magazinul, „Socotex” de pe actualul Bd. Republicii, întins pe o mare suprafață, este incendiat de membrii Gărzii de Fier. După instaurarea regimului comunist, în 1948, clădirea "Palace" sau Palatul Dauerbach, arh. László Székely, Piața Victoriei, vila familiei, arh. László Székely, Bd. Mihai Viteazul nr. 13, precum și alte proprietăți ale familiei, au fost naționalizate. E. Dornhelm și fiul lui, Andreas, au stat doi ani la închisoare, la muncă forțată la [Canal](#). E. Dornhelm a pierdut și banii depuși la o bancă elvețiană, recuperând o parte prin anul 1967, în urma unui proces. A emigrat cu întreaga familie în Austria, la Viena.

Întreprinderea de textile a familiei Dornhelm era una din cele mai solide din regiune. În anii 1930, Dornhelm era membru în comitetul de conducere a Comunității Evreilor din Timișoara.

A avut un băiat, Andreas (născut la Bratislava, în 1910), tatăl lui Robert Dornhelm, regizor (v. Minipedia) și două fete, Magdalena, mama lui Ioan Holender, director Staatsoper Wien, al Festivalului Enescu (v. Minipedia), și Szuzana.

Surse

Ioan Holender, „De la Timișoara la Viena”, Editura Universal Dalsi, 2002

Smaranda Vultur, Interviu cu Magdalena Csendes Holender

http://www.banaterroa.eu/romana/biblioteca_banat/articole/dornhelm.pdf

Clădirea Palace din Timișoara

<https://timpolis.ro/cladirea-palace-din-timisoara-o-cronica-a-unui-dublu-rapt/>

"Pagini aurii", 1922

Ki Kicsoda? A Bánsági Közélet Lexikonja, Timișoara 1930

Fotografia portret din Albumul Comunității Evreilor din Timișoara, anii 1930